

αὐτοῖς καὶ νὰ γνωρίσῃ, οὐχὶ πλέον γενικῶς, ἀορίστως καὶ ἀσαφῶς, ἀλλ' ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ καὶ ἀκριβείᾳ τὸ **παραβλῶν αὐτῶν καὶ τὸ μέλλον**, ὅπως κατώρθωσεν ἥδη νὰ καταμετρή τὰς μεταξὺ τῶν διαφόρων οὐρανίων σωμάτων ἀποστάσεις, ν' ἀνευρίσκῃ τὰ μεγέθη αὐτῶν καὶ τὴν οὐσίαν.

Τότε ἡ γνῶσις τοῦ ἀπείρου ὡς πρὸς τὸν χρόνον θὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἀπείρῳ ὡς πρὸς τὸ διάστημα!

Οὕτως ἡ ἐπιστήμη βαθμυδὸν καὶ κατ' ὀλίγον διανοίγει εἰς τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα τὸ θεῖον καὶ μυστηριώδες βιβλίον, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶνε ἀναγεγραμμένη ἡ ἱστορία τοῦ σύμπαντος καὶ ὅπερ ὁ ἄνθρωπος θὰ δυνηθῇ μετ' οὐ πολὺ ν' ἀναγνώσῃ σελίδα πρὸς σελίδα, λέξιν πρὸς λέξιν· τότε θὰ γνωρίσῃ τὰς γενέσεις τῶν κόσμων, τῶν ἡλίων, τὰς ἀκμὰς καὶ παρακμὰς αὐτῶν καὶ τὰς μεγάλας ἀνατροπὰς, δι' ὧν τοσαῦται καὶ τοιαῦται ἐπῆλθον ἀλλοιώσεις εἰς τὸ σύμπαν. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ θὰ ἐξυψωθῇ καὶ μέχρι τῆς ἐπιγνώσεως τῶν αἰώνων νόμων, δι' ὧν διέπονται οἱ μυστηριώδεις σύνδεσμοι μεταξὺ **τῆς ὕλης, τῆς δυνάμεως, τοῦ πνεύματος**.

Ὅποιον θέαμα ἐξαίσιον, ἐκστάσεις καὶ γοητεῖαι διὰ ψυχὴν κεκυριευμένην ὑπὸ τοῦ ὑψηλοῦ! Ὅποιον τεκμήριον τοῦ μεγαλείου καὶ τοῦ ὑψηλοῦ προσορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος καὶ συγχρόνως ὁποῖα παρόρμησις πρὸς ὑψηλοτέραν ἠθικὴν ἀξίαν!

Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀληθὴς καὶ κύριος σκοπὸς τῆς ἐπιστήμης.

Αὕτη δὲν προτίθεται μόνον νὰ ὑπαγάγῃ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀνθρώπου τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως καὶ νὰ αὐξήσῃ τὴν ἰσχύν καὶ εὐζωίαν αὐτοῦ, οὐχὶ **ἡ ὄρεξις τοῦ εἰδέναι**, ἥτις καταβιβρώσκει τὸν ἄνθρωπον καὶ ἥτις ἐστοίχισεν αὐτῷ τὸσάς θυσίας καὶ μαρτύρια, ἔχει βαθείας τὰς ρίζας ἐν τῷ πνευματικῷ καὶ ἠθικῷ αὐτοῦ προορισμῷ. Τὸ μυστηριώδες καὶ ἀκατάσχετον ἔνστικτον, ὅπερ μᾶς ὠθεῖ ὀλονὲν πρὸς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας, πρὸς τὴν ἐπιστήμην, δὲν εἶνε ζῆλος ψευδοῦς ἢ προσποιητός, οὐδὲ περιέργεια ἀπλή· ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν προσπαθειῶν καὶ μόχθων, ἃς ἀπαιτεῖ νὰ καταβάλωμεν, τῶν ὀρέξεων τὰς ὁποίας ἀναπτύσσει, τῶν μεγαλοπρεπῶν θεαμάτων, ἅτινα παρουσιάζει ἡμῖν ἡ ἔρευνα τῆς ἀληθείας, μεγαλύνει καὶ ἐξυψοῖ τὴν ψυχὴν, εἰς χώρας ἀπωτέρας καὶ πνευματικωτέρας. Τοῦτου ἕνεκα δὲν δυνάμεθα εἰμὴ νὰ ἀναγνωρίσωμεν τὴν ἐξόχως **θεῖαν ἀρχήν**, ἐξ ἧς ἀπορρέει **ἡ ἐπιστήμη τῆς ἱστορίας τοῦ σύμπαντος** καὶ εἶνε ἀληθῶς ἀξία ὄλων τῶν προσπαθειῶν καὶ μόχθων, τῶν θυσιῶν καὶ τῶν μαρτυριῶν, τῆς ἀγάπης ἡμῶν!

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΑΝΤΙΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐν τῷ 9. ἀριθμῷ τοῦ **Προμηθεύς** (σελ. 77) κατηγγελάμεν εἰς τε τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν καὶ εἰς τὸ ἀμερόληπτον καὶ πεφωτισμένον κοινὸν ἐκτὸς ἄλλων πολλῶν ἀνοσιουργιῶν τῶν ἡμετέρων ἀντιπάλων καὶ τὴν ἀκτανόμαστον γνώμην αὐτῶν, καθ' ἣν ὁ ἀντιφρονῶν πρὸς τὰς παντελῶς ἀνεπιστημονικὰς ἰδέας, ἃς αὐτοὶ ὑποστηρίζουσι καὶ ὑπερασπίζουσι, δέον γὰ **εἰμωρῆται διὰ θαράτου**, παρεθέμεθα δὲ αὐταῖς λέξεις καὶ τὰ χωρία τὰ περιέχοντα ῥητῶς καὶ σαφῶς καὶ ὠρισμένως τὴν δομινικανικὴν ταύτην γνώμην, καθ' ἣς ἐξεφράσαμεν ἐντόνως καὶ ἐλευθέρως ὅτι, εἰ γινόμεν ὑπερτατον κηθῆκον νὰ εἰπωμεν. Ἐννοεῖται δ' ὅμως ὅτι τοιαύτη καταγγελία, πληροῦσα τοὺς καταγγελλομένους ἀσβόλη· πρὸ τῆς κοινωνίας, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μείνῃ ἀνε ἀπολογίας. Ἀλλὰ—*scripta manent*— τὴ ἡδύναντο πρὸς ἀπολογίαν νὰ εἰπωσιν οἱ τὰ εἰρημένα ἀναπεπταμένους γράψαντες ἄνθρωποι; Ἀκούσατε καὶ ἐλεήσατε. Ὁ μὲν συντάκτης τοῦ *Λόγου* ὁ γράψας ῥητῶς ὅτι ἡ φυσικὴ ἱστορία τοῦ Haeckel εἶνε «τέρας ἀποτρόπαιον, θαράτου καὶ ἀπωλείας ἀξίον καὶ αὐτὸ καὶ ὁ γεννήτωρ αὐτοῦ *Xékel*», ἀπολογούμενος ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 9. Μαρτίου παραλείπει μὲν διὰ λόγους ἀσφαλείας τὴν ἀναδημοσίευσιν τοῦ ἐκτουῦ χωρίου, ἐν ᾧ ἡ φυσικὴ ἱστορία τοῦ Haeckel ἀντιδιαίρειται πρὸς τὸν Haeckel αὐτὸν *προσωπικῶς*, ἀμρότερα δὲ κρίνονται *θαράτου καὶ ἀπωλείας ἀξία*, — ἰσχυρίζεται δὲ, καταγέλαστος οὕτω γιγνόμενος, ὅτι, κηρύσσων τὸν Haeckel *θαράτου καὶ ἀπωλείας ἀξίον*, εἶχε κατὰ νοῦν τὸ ἀξίον τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀπωλείας «πνευματικῶς» καὶ οὐχὶ σωματικῶς, διότι «ἡ πάλη καὶ ὁ πόλεμος ὁ τε σωματικὸς καὶ ὁ πνευματικὸς, ὁ ἐν ὅπλοις καὶ ὁ ἐν λόγοις γινόμενος οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἔχει ἢ τὴν θανάτωσιν τοῦ ἀντιπάλου» (!!!). Φρονοῦμεν ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται μεγάλως θαυμάζουσιν οὐ μόνον τὴν νέαν τοῦ διεθνoῦς δικαίου θεωρίαν, καθ' ἣν «ὁ ἐν ὅπλοις γινόμενος πόλεμος σκοπὸν μόνον ἔχει τὴν θανάτωσιν τῶν ἀντιπάλων», ἀλλὰ καὶ τὴν εὐρυτάτην εὐσυνειδησίαν καὶ τὴν ἀπαρμίλλον εἰλικρίνειαν τῆς θενερωτάτης ταύτης ἀπολογίας. Ἄλλ' ὅμως παρακαλοῦνται νὰ μὴ ἐκχυθῶσιν ὅλοι εἰς τὸν θαυμασμόν, ἵνα διατηρήσωσιν ἐλευθέραν μοῖραν τινα τῆς ψυχῆς πρὸς ἐκτίμησιν καὶ τῆς ἐτέρας ἰσοχροῦς καὶ ἰσοσθενoῦς καὶ ἰσοταλάντου ἀπολογίας. Περὶ τοῦ κ. Ἰ. Σκαλτσούνη ἐγράψαμεν ἡμεῖς κατὰ λέξιν ὅτι «ἐν ταῖς *Ψυχολογικαῖς Μελέταις* (σελ. 9) **ΜΕΤΑ ΠΡΟΔΗΛΟΥ ΣΚΟΠΟΥ**, ὃν δὲν δύναται νὰ μεταίωσῃ τὸ προσγραφόμενον ὑποκριτικὸν θαυμαστικόν, ἀναγράφει τὴν γνώμην, καθ' ἣν «ὁ δημοσίᾳ προσβῆλλον τὰς φιλοσοφικὰς ἀληθείας (τίνος φιλοσοφικοῦ συστήματος;) περὶ ὑπάρξεως Θεοῦ καὶ ψυχῆς—δικαίον—εἶνε, ἐὰν μετὰ τὰς δεούσας παραινήσεις καὶ τιμωρίας ἐξακολουθῇ ἐκθέτων εἰς κινδύνους τὸ κοινωνικὸν σῶμα διὰ τῶν *ἀθλιῶν* διδασκαλιῶν του, νὰ τιμωρῆται μὲ **ΘΑΝΑΤΟΝ!!!**». Ἐξεφράσαμεν δὲ ῥητῶς τὴν φρικτὴν ἡμῶν, βλέποντες ὅτι ἐπιχείρημα ἐπιστημονικὸν τοῦ κ. Ἰ. Σκαλτσούνη «εἶνε καὶ ἡ θανάτωσις τῶν ἀντιπάλων !!!». Καὶ ταῦτα μὲν ἐκτὸς ἄλλων πολλῶν κατηγγελάμεν εἰς τὸ κοινὸν ἡμεῖς. Πῶς δὲ ἀπολογεῖ-

ται ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 1. Ἀπριλίου ἡ πανοσιωτάτη Ἀνάπλασις, ὑπερμαχοῦσα ἐπὶ μιᾷ καὶ μόνῃ καταγγελίᾳ καὶ παραλείπουσα τὰς ἄλλας ὑπὲρ τοῦ ἑαυτῆς ἀρχισυντάκτου, εἰς οὗ τὸν κλάκρον ἐπιστηρίζει «τὸ πλεῖστον αὐτῆς κύρος»; (βλ. Ἀνάπλασις τῆς 15. Μαρτίου σελ. 923.)

Ἀκούσατε καὶ θαυμάσατε. Πρῶτον μὲν, λέγει, ἡ καθ' ἡμᾶς κκοηθεστάτη γνώμη. ἦν ἀναγράφει ὁ κ. Ἰ. Σκαλτσούνης μετ' ἀπλῆς προσγραφῆς ἐνός ὑπόουλου θαυμαστικοῦ, δὲρ ἐξεγράσθη ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃ, δηλαδὴ δὲν εἶνε πατὴρ αὐτῆς ὁ κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃς ἀλλ' ἀπλοῦς ἀναγραφεὺς. Ἀλλὰ νομιζομεν ὅτι ἡ πατρότης τῆς γνώμης εἶνε παντελῶς ἀδιάφορος, διαφέρει δὲ μόνον ἡ ποιότης αὐτῆς καὶ ἡ ἀποδοχὴ. Ἡμεῖς δὲ οὐδαμοῦ εἴπομεν τὸν κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃ πατέρα τῆς γνώμης ταύτης, παρεστήσαμεν δὲ μόνον ἀνοσίῳ αὐτῆν, καὶ, ἔχοντες ὑπ' ὄψει ὀλόκληρον τὸ μισεπίστημον βιβλίον τῶν *Ψυχολογικῶν Μελετῶν*, παρεστήσαμεν τὸν κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃ ἐπὶ εἰδὸς *θιυμαστικῶν ἀκμῆς* ἐπαμφοτερίζοντα μὲν ἀποδέκτην τῆς εἰρημένης γνώμης σχετικῶς πρὸς τοὺς λογιωτέρους τῶν ἀναγνωστῶν, τέλειον δὲ καὶ ὀριστικὸν ἀποδέκτην αὐτῆς ὡς πρὸς τοὺς ἀπλουστέρους. Ἰδοὺ διατὶ εἴπομεν ὅτι «μετὰ προδήλου σκοποῦ, ὃν δὲν δύναται νὰ μεταιώσῃ τὸ προσγραφόμενον ὑποκριτικὸν θαυμαστικὸν ἀναγράφει (οὐχί : ἐγκνησε) τὴν γνώμην». Ἀλλ' ὅμως τὸν προδήλον τοῦτο σκοπὸν ἀρνεῖται φυσικῶ τῷ λόγῳ ἡ Ἀνάπλασις. Ἀλλὰ τότε πρὸς τίνα σκοπὸν ἀνεγράφη ἡ ἀγοραία, ἡ ἐγκληματικὴ γνώμη, ἥτις ὄφειλε νὰ στιγματισθῇ διὰ βαθυτάτων ἀνεξιτήλων στιγματῶν ἐν τῷ αἰῶνι τῶν φῶτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ; Τὸ ἀκκνωθῆδες τοῦτο ζήτημα λυεὶ χαριέστατα ἡ Ἀνάπλασις ἀναδημοσιεύουσα δύο σελίδας τοῦ ἐν παντὶ φύλλῳ ὑπ' αὐτῆς ὑμνουμένου δημοτομικοῦ ἐν τῇ ἐπιστῆμῃ συγγράμματος τοῦ κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃ, ἐν αἷς περιέχεται μὲν τὸ καταγγελλθὲν χωρίον, ἐνυπάρχει δ' ὅμως καὶ ἡ ἐξῆς μικρὰ εἰς τὸ χωρίον τοῦτο προεισαγωγὴ, ἡ ἐξηγομένη τὸν λόγον τῆς ἀναγραφῆς τοῦ καταγγελλθέντος χωρίου : «ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑΣ ΑΞΙΑΙ εἶνε αἱ ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἔργου τούτου (τοῦ Lametrie) ἐπεγεθῆσαι ἐντυπώσεις εἰς τοὺς προῖταμένους τῶν κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα ἐπελθουσῶν ἐν Γαλλίᾳ κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν μεταβολῶν, μὴ διακρινόμενους βεβαίως ἐπὶ φιλοχρίστοις φρονήμασιν (Τοῦτο εἶνε ψεῦδος συκοφαντικόν) ἡ αἰσθημασιν εὐσεβείας καὶ μετριότητος». Ἰδοὺ, λέγει ἡ Ἀνάπλασις, ὁ λόγος, δι' ὃν ἀναγράψεν ὁ κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃς τὴν καταγγελλομένην γνώμην. Ἡ γνώμη αὕτη εἶνε περιεργίας ἀξία, καὶ διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἀνεγράφη!!! Ὁ κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃς βητῶς διαβεβαίωσεν τοῦτο. *Περιεργίας χάριν* λοιπὸν ἀνεγράφη ἡ γνώμη αὕτη καὶ οὐχὶ «μετὰ προδήλου σκοποῦ, ὃν δὲν δύναται νὰ μεταιώσῃ τὸ προσγραφόμενον ὑποκριτικὸν θαυμαστικόν»!!!

Ὅθεν—συμπεραίνει ἡ Ἀνάπλασις μετ' ἀξιοσημειώτου φειδοῦς λόγων—«ἀνευ ἀλλῆς παρατηρήσεως ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ κρίνῃ εὐχερῶς, ἐὰν τὸ περιοδικὸν ὁ «Προμηθεὺς» ἀνέφερεν ἀκριβῶς τὰ ἐν τῇ «Ἀναπλασει» πρῶτον, εἶτα δὲ καὶ ἐν τῷ πονήματι τοῦ κ. Σκαλτσούνῃ δημοσιευθέντα»!!! Ὅθεν ἀνακριβῶς ἡμεῖς ἀνηνέγχομεν τὰ ὑπὲρ τοῦ κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃ δημοσιευθέντα, ἅπερ αὐταῖς λέξεσι κατεχωρίσαμεν, δι' οὐδένα

ἄλλον λόγον ἢ διότι ἀπεδώκαμεν εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς καταγγελλθείσης γνώμης «πρόδηλον σκοπὸν, ὃν δὲν δύναται νὰ μεταιώσῃ τὸ προσγραφόμενον ὑποκριτικὸν θαυμαστικόν», ἐν ᾧ ὁ κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃς εὐσυνειδήτως ἰσχυρίζεται καὶ ἡ Ἀνάπλασις εἰλικρινέστατα πιστεύει καὶ διακηρύττει ὅτι τοῦτο ἔπραξεν ὁ ἀρχισυντάκτης αὐτῆς *περιεργίας χάριν*!!! Πόσον ἄκακος τῷ ὄντι ὁ κ. Ἰ. Σκαλτσούνῃς! Πόσον ἀκακώτερα τῇ ἀληθείᾳ ἡ Ἀνάπλασις! Πόσον ἀκακώτατοι πράγματι ὑπολαμβάνονται οἱ ἀναγνώσται τοῦ περιοδικοῦ τούτου οἱ δυνάμενοι νὰ κρίνωσιν εὐχερῶς τὴν ἡμετέραν ἀνακριβειαν! Ἀθρότης ἀπ' ἄκρου μέχρις ἄκρου! Καὶ τί ἀθρότης! Οὐχὶ παρθενική, οὐχὶ παιδική, ἀλλ' ἀδελφὴ κασίγνητος ἐκείνης τῆς Unschuld, ἣν ἐξύμνησεν ἡ μουσα τοῦ Goethe :

Schönste Tugend einer Seele,
Reinster Quell der Zärtlichkeit!
Mehr als Byron, als Pamele
Ideal und Seltenheit!

Ἀθρότης ὀπλιζουσα διὰ φονικῶν ὄπλων τὰς χεῖρας τῶν ἄλλων καὶ ἰδίως τῶν ἀδελῶν—καὶ ὑπολαμβάνουσα ὅτι πράττει τοῦτο πρὸς ἀπλὴν θυμηδίαν, πρὸς ψυχαγωγίαν ἀπλῆν!

Περιεργία καὶ ἀπλῆ, ἀθῶα, ἀθροτάτη *περιεργία* προὐκλήσε τὴν ἀναγραφὴν γνώμης, καθ' ἧς ὄφειλον νὰ ἐξαναστῶσιν εἰς ἀκράτητον χεῖμαρρον πάντα τὰ εὐγενῆ συναισθήματα τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, καθ' ἧς ὄφειλε νὰ καθ' ἑμέχρι σχεδὸν τήξεως ὁ καυτήριος σιδηρος, καθ' ἧς τέλος, καμφθεὶς ὑπὸ τὸ βῆρος τοῦ οὐνείδους, συρόμενος καὶ μετὰ βίας προσέγραψεν, ἕνα χρησιμεύση ἐν ἀνάγκῃ, ἐν ὑποκριτικὸν θαυμαστικὸν καὶ ὁ τολμήσας ν' ἀναγράψῃ αὐτὴν!

Καὶ ἡ τοιαύτη καθολικὴ ἀθρότης ἡ διήκουσα ἐν τῇ Ἀναπλάσει ἀπὸ τοῦ ἀρχισυντάκτου κ. Ἰω. Σκαλτσούνῃ μέχρι τοῦ ἐσχάτου τῶν συνδρομητῶν αὐτῆς στεφανοῦται ἐν τῷ ἐπιλόγῳ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπολογίως ὡς ἐξῆς: «Ἀξιοῦμεν ἐπιστημονικῆν (τοῦτο εἶνε νοστιμώτατον!) καὶ εὐγενῆ συζήτησιν, ἀκριβειαν, ἀλήθειαν, καλὴν πίστιν». Ἡμεῖς ταπεινότητα ὁμολογοῦμεν ὅτι μετὰ πεῖραν ἡδὴ μηνῶν ὀλοκληρῶν οὐδὲν τοιοῦτον ἀξιοῦμεν παρὰ τῆς Ἀναπλάσεως, διότι πᾶσα τοιαύτη ἀξίωσις θὰ ἦτο ἀμυχάνων ἔρωσ, ἥτοι ἀδυνάτων ζήτησις. Τὸ μόνον, ὅπερ φρονοῦμεν ὅτι δυνάμεθα ἡμεῖς ν' ἀπαιτήσωμεν, εἶνε νὰ μὴ ἐξωθῶσιν οἱ *γυλοπεριεργοὶ* συντάκται αὐτῆς τὴν κοινωνίαν εἰς θανάτωσιν τῶν ἑαυτῶν ἀντιπάλων, ἐνοσπεῖροντες οὕτως ἀσπονδότητα μισαλλόδοξα μίση ἢ μάλλον μίση θεολογικὰ (odia theologica), ἐξ ὧν οὔτε ἡ παρ' ἡμῖν ἐπιστῆμη οὔτε ἡ πατρὶς οὔτε ἡ ἀνθρωπότης (*) οὔτε αὐτοὶ οὔτοι οἱ τῶν ἐξωθῆ-

(*) Μάταιος καὶ γελοῖος πῆς ὑπέρμετρος ζήλος παντὸς ὑπὲρ οἰαδῆποτε ἰδέας. Πᾶσαι αἱ ἰδέαι εἶνε ἀνθρώπιναι καὶ πᾶσαι σχεδὸν σχετικαί. Τίς γινώσκει τί θὰ ἐξέρῃ καὶ τί θὰ πραγματοποιήσῃ ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῷ ἀχανεῖ μέλλοντι; Ἐν τῇ Συναγωγῇ λέξεων ἀθησαυρίστων ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς λέξικοῖς, συγγράμματι σπουδαιότατῳ τοῦ ἡμετέρου ἐναρέτου σοφοῦ κ. Στεφάνου Ἀθ. Κουμα-

σεων αὐτοῦργοι μέλλουσι νὰ ὠφελήθωσι τι κοινωφελές καὶ ἀνιδιοτελές ἀγαθόν. Καὶ ἀπευθύνομεν ἡμεῖς τὴν *λιτοτάτην* τῆς ἀπαίτησιν ἀπέναντι τῶν *πολυτελειστάτων* τῆς Ἀναπλάσεως ἀξιώσεων (τὰ πεπερασμένα ἐπι παρέχουσι δαπάνην τινά ;), διότι δὲν εἶνε δυστυχῶς μόνος ὁ ἀρχισυντάκτης αὐτῆς ὁ ἐξωθήσας τὴν κοινωφελείαν εἰς θανάτωσιν τῶν ἑαυτοῦ ἀντιπάλων. Κατὰ σαρκαστικὴν ἀληθῶς καὶ ὄντως περιεργον τῆς τύχης συμπτώσιν, ἀκριβῶς κατὰ δύο χρόνους, καθ' ὃν χρόνον ἐγράφετο καὶ καθ' ὃν χρόνον ἐδημοσιεύετο ἡ ἀπολογητικὴ ὑπὲρ τοῦ κ. Ἰ. Σκαλτσούνη «ὀφειλομένη δὴλωσις» τῆς Ἀναπλάσεως, κατεχωρίζοντο ἐν αὐτῇ κοινὰ καὶ ἀνείλικρινεῖς ἀνεπιστημονικαὶ διατριβαί, περιέχουσαι *περιεργίας χάριν* ἐντέχνους πρὸς θανάτωσιν τῶν ἀντιπάλων ἐξωθήσεις οἷα ἡ τοῦ κ. Ἰ. Σκαλτσούνη. Τῶν ἐξωθήσεων τούτων ἡ μὲν ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 15. Μαρτίου (σελ. 922), ἡ δὲ ἐν τῷ τῆς 1. Ἀπριλίου (σελ. 943). Καὶ ἡ μὲν πρώτη ἔχει ὡς ἐξῆς :

«Ἡ νεωτέρα ἡμῶν φιλολογία ἀπέκτεινεν ἐσχάτως νέον τι τοιοῦτο σύγγραμμα, ὅπερ ἀπεκάλεσε πάντας τοὺς ἀνθρώπους μὴδ' αὐτῶν τῶν μεγαλύτερων ἀνδρῶν ἐξαιρουμένων φρενοβλαβεῖς, καίτοι οὐδεὶς ΑΧΡΙ ΤΟΥΔΕ ἔθραυσε τὴν κεφαλὴν τοῦ συγγραφέως, ΟΠΕΡ ΟΥΤΟΣ ΗΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΦΟΒΗΤΑΙ (ἐτυμολογία εἶνε τοῦτο ἡ ὀρεολογία ;), διότι κατὰ τὴν κοινὴν παρ' ἡμῖν ἐνταῦθα παροιμίαν «οἱ τρελλοὶ πετραδίζουσι». (Λησμονεῖ δ' ὅμως, φαίνεται, ὁ ταῦτα γράφων καὶ τί γίνεται κατὰ τὴν κοινὴν παρὰ πάσῃ κοινωφελείᾳ πράξιν εἰς τοὺς πετραδίζοντας τρελλούς.)

Ἡ δὲ δευτέρα ἐξώθησις διατυπῶται ὡς ἔπεται : «Κατὰ ταῦτα πρὸ παντός ἄλλου ἀπαιτοῦμεν παρὰ τῶν παρ' ἡμῖν πολεμιῶν τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων μείζονα, ἀκριβεστέραν καὶ βαθυτέραν γνῶσιν τῶν ὄρων τοῦ ζητήματος, τ. ἔ. ἀπαιτοῦμεν ἐπιμελῆ γνῶσιν τῆς περὶ θρησκείας ἐνοχίας γενικῶς καὶ τῆς περὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐνοχίας ἐπὶ μέρος καὶ πλὴν τούτου ἀμερόληπτον καὶ εἰλικρινῆ μελέτην τῆς ἱστορίας τοῦ Χριστιανισμοῦ. Πᾶς κατερχόμενος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐστερημένος τὰ οὐσιώδη ταῦτα ἐφόδια, τὴν μὲν θρησκείαν οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον θὰ βλάψῃ, θὰ δημιουργηθῶς ἐν τῇ κοινωφελείᾳ τῆς πατρίδος αὐτοῦ τοιαύτην ἀνατροπὴν τοῦ ἠθικοῦ βίου, ἧς τὰ ΚΑΤΑΣΤΡΕΠΤΙΚΑ ἀποτελέσματα ΘΑ ΑΠΕΙΛΗΣΩΣΙ πρῶτον μὲν ΤΟΝ ΑΤΟΜΙΚΟΝ ΑΥΤΟΥ ΒΙΟΝ (Καταλαμβάνει, ἀναγνώστα ;) καὶ οὐχὶ μετὰ μικρὸν καὶ τὴν πολιτικὴν καὶ ἱστορικὴν τῆς πατρίδος αὐτοῦ ζωήν.»

νοῦδη, εὔρηται (σελ. θ') ἡ ἐξῆς ἀναγραφῆς ἀξία σημείωσις :

«Μεγάλην ἐντύπωσιν πάντοτε εἰς τὸ πνεῦμά μου ἔκαμε τὸ ὅτι ὀνόματα θεῶν λατρευθέντων ποτὲ ὑπὸ ἐκατομυρίων ἀνθρώπων ἀπόλοντο ἕλως ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν ἀρχαίων καὶ μόλις μετ' ἡγῶ λεπτοῦ τὸ μνημόσυον αὐτῶν περιεσώθη ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς. Αποθνήσκουσι λοιπὸν καὶ θεοὶ ἐν τῷ μακρῷ γρόνῳ ! Διὸ ἐξέλετο πρὸς αὐτοὺς ἐθναφείρα τὰ ὀνόματα τῶν κἂν ἐν τῇ Συναγωγῇ ταύτῃ, ἵνα ζήσωσιν οὗτω ζωὴν χαρτίνην εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα καὶ παρέχωσιν ἀφορμὴν σκέψεων εἰς τοὺς φιλοσοφοῦντας.»

Ἐπὶ τούτῳ γεγονόςῳ τούτῳ ἄσ φιλοσοφῶσι μικρὸν τι καὶ οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσταί, καί, ἂν δυνήθωσι, ἄσ μὴ πιστεύσωσιν ἔπειτα εἰς τὴν ὠραίαν τοῦ Flammarion εἰκασίαν ὅτι «ἴσως οὐδὲν ἄλλο εἴμεθα ἢ οἱ Ἰουανδόντες τῆς μελλούσης ἀνθρωπότητος» (Βλ. «Προμηθεΐα», Α', σελ. 137). *Tempora mutantur et nos mutamur in illis* !

Τοὺς πατέρας τῶν χάριν περιεργίας ἐκφραζομένων φιλελευθέρων τούτων καὶ ἠθικωτάτων γνωμῶν καλὸν εἶνε νὰ μάθωσι καὶ οἱ ἀναγνώσταί τοῦ Προμηθεΐου. Εἶνε ὁ ἀξιότιμος κ. Χρ. Ἰ. Τσεπετάκης ἐν Χανίοις τῆς Κρήτης καὶ ὁ ἀξιότιμος κ. Ἀδαμάντιος Διαμαντόπουλος ἐν Κιέβῳ τῆς Ῥωσσίας.

Αὕτη εἶνε ἡ ἐπιστημονικὴ καὶ εὐγενὴς σιζήτησις, αὕτη εἶνε ἡ ἀκριβεία, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ καλὴ πίστις, ἣν ἀξιοῖ ἡ Ἀγάπαις (**). Θορυβίσι κεφαλῶν διὰ περιεργισμοῦ καὶ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα ἀπειλοῦντα τὸν ἀτομικὸν βίον τῶν ἀντιπάλων !!!

Ἀμερόληπτος καὶ πεφωτισμένη Ἑλληνικὴ κοινωφελεία, ἡμεῖς ἀπαγγέλλομεν ἀνδρικῶς τὴν κατηγορίαν, σὺ κρίνον καὶ σὺ δίκασον !

Ὁρμὴ παράκλησις.— Παρακαλεῖται θερμῶς ὁ ἀξιότιμος συντάκτης τοῦ «Λόγου», ὁ προθύμως καὶ *ore rotundo* ἀποκρινόμενος εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν ἀφορῶσαν εἰς τὴν βίβλον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ θεωρῶν αὐτὴν «σύγγραμμα τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ», τὸν δὲ Θεὸν μόνον ὑπεύθυνον συντάκτην αὐτῆς. (Βλ. Προμηθεΐα σελ. 87—88),— παρακαλεῖται, λέγομεν, νὰ εἴπῃ ἡμῖν σαφῶς καὶ ὀρισμένως ἂν καὶ τὰ περὶ τῶν δύο θυγατέρων τοῦ Λῶτ ἐν τῷ 10' κεφαλαίῳ τῆς Γενέσεως ἐπιτιθέμενα καὶ ἰδίως τὰ ἀπὸ τῶν λέξεων «Ἀνέβη δὲ Λῶτ ἐκ Σηγῶρ» μέχρι τῶν λέξεων «Οὗτος πατὴρ Ἀμμωνιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας» (Γεν. 10', 30—39) συνεγράφησαν τῷ ὄντι ὑπὸ τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ ἂν ἀληθῶς «εὐθύνουσιν οὐδένα ἄλλον ἢ αὐτὸν τὸν Θεόν». Τὴν παράκλησιν ἡμῶν ταύτην προῦκάλεσαν ἰδίως ὅσα ἐπ' ἐσχάτων ὁ φιλόσοφος ἔγραψεν *ἀνάνδρως* καὶ καπηλικῶς κατὰ τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν», ὅστις δ' ἀνέγνω τὴν ἐπίκρισιν αὐτοῦ καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπικρίσεως δικαιολογεῖ βεβιαῶς καθ' ὅλοκληρίαν τὴν ἡμετέραν παράκλησιν.

(**) Ἐν τῇ «ὀφειλομένη δὴλώσει» ἡ Ἀναπλασις ἐξαιρεῖ τὴν ἀπόλυτον σιγὴν, ἣν ἐτήρησεν ἀπέναντι τῆς δημοσιεύσεως ἄρθρων καὶ ἀνωνύμων ἐπιστολῶν ἐν τῷ περιοδικῷ ἡμῶν. Λησμονεῖ δ' ὅμως ὅτι τὴν ἀπόλυτον ταύτην σιγὴν, ἐφ' ἣ ἔγκαρδίως αὐτῇ συγχάρομεν, ἐγκαίρως ἡμεῖς διέγνωμεν καὶ ἀκριβῶς ἠρμηνεύσαμεν ἐν τῷ ἄρθρῳ τῷ ἐπιγεγραμμένῳ «Τὸ νέον ὄπλον τῶν ἡμετέρων ἐπικριτῶν» (Βλ. Προμηθεΐα Α', σελ. 420). Μεθ' ὅσα δὲ εἶπομεν τότε, καὶ μεθ' ὅσα προηγουμένως ἔγραψεν ὁ κ. Ἰ. Σκαλτσούνης καθ' ἡμῶν, ἀφιλότιμον, φρονοῦμεν, καὶ γελοῖον εἶνε νὰ καυχᾶται τις ἐπὶ ἀπολύτῳ σιγῇ ἀσυμφώνως καὶ πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ, ἀφορεύοντες πᾶσαν ἐν ὑβρίν (*Ε-χόμεν μὲν θαυμαστικὰ, ἀλλὰ στεροῦμεθα καὶ ὑχαστικῶν), καὶ πρὸς τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν ὑπ' αὐτῶν τῶν προσωπικῶς προσδολομένων, μάλιστα δὲ νὰ ὑπισχνῆται ὅτι «τὴν αὐτὴν πορείαν θὰ τηρήσῃ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι». Ἀνωνύμως δ' ἐπιστολαὶ δημοσιεύονται ἐν παντὶ περιοδικῷ, ἐδημοσιεύθησαν δὲ πολλάκις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀναπλασίᾳ. Ἄν δὲ ὁ ὑπαιτιγμός τῆς Ἀναπλασεως ἀναφέρηται εἰς τὴν ἐν τῷ 10' ἀριθμῷ (σελ. 88) τοῦ Προμηθεΐου ἕως δημοσιευθεῖσαν περικοτῆν ἐξ ἐπιστολῆς ἡμετέρου συνδρομητοῦ, δηλοῦμεν τοῖς ὑπαιτισσομένοις ὅτι δυνάμεθα, ἀνθέλωσι, νὰ καταπεισώμεν τὸν ἡμέτερον συνδρομητὴν εἰς ἀνακοινώσιν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἐν ᾧ τοιαύτην δὴλωσιν προκαλεῖται νὰ ποιήσῃται καὶ ὑπὲρ ἑαυτῆς ἡ Ἀναπλασις, ἀντολμᾶ.

Τύποις Πάσσαρη καὶ Βεργιανίτου.